

Hundar saknas i hundregistret

Är verkligen 90 procent av alla svenska hundar registrerade i Jordbruksverkets register?

Alla hundägare i Sverige ska id-märka och registrera sin hund i Jordbruksverkets centrala hundregister. Det är ett lagkrav sedan 2001. Vid årsskiftet 2024/2025 var 1 154 000 hundar registrerade och Jordbruksverket räknar med att 90 procent av alla svenska hundar finns i registret.

– Det tog närmare 20 år för hundregistret att nå upp till 90 procent registrering av alla hundar, sa Claes Larsson, pressansvarig hos Jordbruksverket i augusti i fjol.

Men stämmer detta? Är 90 procent av alla svenska hundar registrerade? Vi gjorde en stickprovsundersökning som visar att av 106 SKK-registrerade hundar från de fem vanligaste raserna som registrerats hos SKK en slumpvist vald vecka 2024 var cirka 38 procent av hundarna inte registrerade i Jordbruksverkets register.

Det rör sig om valpar och tikar från meriterade och erfarna SKK-uppfödare. Alla hundarna registrerades i SKK:s register den första veckan i januari 2024, men när vi sökte på chipnumret i Jordbruksverkets register ett år senare fanns de inte registrerade.

– Jag tycker att det är ofattbart att det ska behöva finnas två register och har någon gång fått till mig att om man registrerar hos SKK så går det automatiskt

över även till Jordbruksverket, säger en av uppfödarna när vi ringer och frågar varför hen inte registrerat sin tik i Jordbruksverkets register.

– Jag har även andra djur, som jag registrerar hos Jordbruksverket. De registren tycker jag är jättebra och det är en självklarhet att registrera eftersom de uppgifterna inte finns någon annanstans. Men när det gäller hundarna finns ju all information hos kennelklubben. Någon dag ska jag gå igenom det här så att allt blir rätt.

En annan uppfödare tycker att det är rörigt och berättar att hen ofta glömmar bort sådana här saker.

– Jag tror att man behöver mer information om varför man ska registrera sin hund hos Jordbruksverket och samma sak med SKK. Jag ska se över mina hundar och ordna till detta, men måste erkänna att jag tycker det är rörigt och glömmar. Fast jag känner själv nu att jag behöver ha mer koll på detta då jag snart ska ha en valp kull och behöver informera valpköpare.

Hur kontrollerar Jordbruksverket, SJV, att det endast är tio procent av hundarna i Sverige som inte är registrerade i deras register?

– Vi åker ju inte ut och kontrollerar om olika hundar är registrerade, utan det är

ju främst polisen som har tillgång till vårt hundregister när de har fått in bortsprungna hundar de behöver kontrollera. Utan att veta exakt så tror jag ändå att det är rimligt att ungefär 90 procent av hundarna är registrerade, säger Anders Elfström, avdelningschef på SJV.

Vår undersökning visar att 38 procent av de 106 hundar som registrerades hos SKK en vecka 2024 inte var registrerade i ert register.

– Det är inte bra, samtidigt som man måste ha med sig att er undersökning är gjord utifrån ett ganska litet urval, den har inte vetenskaplig signifikans.

Det är ett stickprov, men visar ändå att flera hundkunniga SKK-uppfödare inte registrerat sina tikar i SJV:s register.

– Just det oroar mig lite, även om jag definitivt inte tror att så många som 38 procent av hundarna inte är registrerade. Men om inte uppfödarna har nåtts av den här informationen – jag menar hundregistret har funnits i 25 år på Jordbruksverket – då är det en riktad insats som gäller.

Hur informerar ni om att det är obligatoriskt att registrera sin hund i ert register?

– Varje år annonserar vi i hundtidningar och i år har vi utöver detta planerat en större hundkampanj, så detta tar vi med oss.

Foto: Fernando Gago/UUnsplash

I fjol minskade antalet nyregistrerade hundar i SJV:s register med 8 %. 62 154 hundar registrerades 2024. Antalet ägare ökade med 21 % till 834 000. Att registrera sin hund kostar 40 kronor. Labrador retriever är den vanligaste rasen i SJV:s register.

Vilka konsekvenser skulle det få om betydligt fler än 10 procent av hundarna i Sverige inte är registrerade i register?

– Den stora konsekvensen rör djurskyddet. Hundar som springer bort kan inte återföras till sina ägare. För polisens och länsstyrelsens räkning blir det ju mycket smidigare om de direkt kan gå in i vårt register och se vem ägaren är om de får in en bortsprungen hund. Är hunden inte med försvåras ju det arbetet.

– Sedan får man inte glömma att hundägare är skyldiga enligt lagen att id-märka och registrera sin hund. Man bryter mot lagen om man inte gör det, säger Anders Elfström och berättar att just nu arbetar

Foto: iStock

Alla hundar i Sverige ska vara id-märkta, ett chip under huden är vanligast. Ägaren ska sedan registrera valpen i SJV:s register innan den fyllt 4 månader.

Jordbruksverket med att slå ihop hund- och kattregistret till ett gemensamt.

– Hundregistret är gammalt, det behövs uppdateras tekniskt och regelverket för hundar och katter är exakt likadant lagstiftningsmässigt. För att underlätta processen har vi bestämt att slå samman dem.

I samband med lanseringen av det gemensamma registret startar ett samarbete med SKK.

– Den som registrerar sin hund hos SKK ska få valet att samtidigt registrera den i vårt register. Då slipper man registrera i två olika, säger Anders Elfström, som räknar med att allt är klart i slutet av mars.

Vi vänder oss till SKK för att få deras kommentar till att SKK-uppfödare inte registrerat sina tikar hos Jordbruksverket och hur de ser på att deras medlemmars hundar inte finns med i Jordbruksverkets register. SKK:s pressansvariga, Janina Pfalzer, svarar skriftligt i ett mejl att:

– Ansvar för att registrera sin hund i hundregistret ligger på hundens ägare, som självfallet är skyldig att känna till svensk lagstiftning på samma sätt som vi alla är. Om det skulle visa sig att det faller mellan stolarna av olika skäl kan vi självfallet på olika sätt påminna om det. ✖

Så gjordes undersökningen

En slumpvis vecka 2024 (1–7 januari) valdes ut för de fem vanligaste raserna (labrador, golden retriever, schäfer, jämthund och cocker spaniel) som registrerats i Svenska Kennelklubbens, SKK:s, register denna vecka. För de hundar där det fanns ett chipnummer registrerat i SKK:s register sökte vi upp den hunden i Jordbruksverkets register för att se om den fanns registrerad där. I de fall hunden fanns registrerad i Jordbruksverkets register, men ägaren valt att inte göra sina ägaruppgifter offentliga, räknades hunden som registrerad.

– Totalt under 1–7 januari 2024 hade det registrerats 131 valpar för de aktuella fem raserna hos SKK. 106 av dessa hade sina chipnummer öppet registrerade i SKK:s register, som kunde användas som underlag. Av dessa 106 hundar hittades 66 chipnummer även i Jordbruksverkets register i februari 2025. Det innebär att drygt 62 % av hundarna var registrerade hos Jordbruksverket. 38 % var det inte, säger Djurskyddet Sveriges sakkunniga Emma Brunberg, som utfört undersökningen.

Vi tittade även på tikarna som var mödrar till kullarna, då de oftast ägs av en uppfödare. 18 av dem var registrerade hos SKK och 11 chipnummer hittades även i Jordbruksverkets register. Drygt 61 % av tikarna var registrerade i Jordbruksverkets register. 39 % var det inte. ✖

Ronja registrerades först

Men ännu saknas över 900 000 katter i Jordbruksverkets register. Trots att det är ett lagkrav. Endast tre länsstyrelser har beslutat om förelägganden för oregistrerade katter.

Jenny Andersson gick upp extra tidigt den 2 januari 2023 för att logga in på Jordbruksverkets, SJV:s, hemsida. – Man visste ju inte om det skulle bli en storm av ägare som loggade in samtidigt, så jag tänkte att det var bäst att klara av det på morgonen så att inte internet skulle lägga av innan jag hunnit registrera Ronja, säger hon.

De första veckorna registrerades över 100 000 katter i det nya nationella kattregistret. Jennys katt Ronja, 16 år, blev först.

– Det visste jag faktiskt inte, så roligt! Jenny adopterade Ronja och hennes kullsysler Lisa när de var sex år gamla från ett katthem.

– Jag ville ha äldre katter som kanske inte har samma chans att bli adopterade. Lisa gick tyvärr bort för flera år sedan efter sjukdom, men Ronja trivs bra som ensamkatt.

– Hon är min bästa vän och betyder jättemycket för mig. Hon är väldigt pratig och jamar mycket. Väldigt lekfull.

För Jenny var det en självklarhet att registrera Ronja.

– Jag blev glad när beskedet om att det blivit lag på att id-märka och registrera sin katt kom. All information man behövde fick man från Jordbruksverket.

Själva registreringen online var mycket enkel.

– Jag hoppas att alla som ännu inte registrerat sina katter gör det. Och att de inte

drar sig för att de tror att det är krångligt. Det är lätt och kostar bara 40 kronor om man gör det via internet, säger hon.

För den som föredrar att posta sin registrering blir priset 100 kronor och blanketten beställs via SJV.

Vid årsskiftet 2024/2025, två år efter att lagen trädde i kraft, var 527 561 katter och 345 962 ägare registrerade i SJV:s register. Uppskattningsvis saknas minst 900 000 katter.

– Vi vill i första hand arbeta med frivilliga metoder, som informationsinsatser, säger Anders Elfström, avdelningschef på SJV, och berättar att de snart lanserar en ny tjänst tillsammans med kattförbundet Sverak.

– När kattägare registrerar sin katt i deras register kan de välja att även registrera den i vårt. Det tror jag kan få stor effekt, säger Anders Elfström.

I vår ska tjänsten vara igång. Sveraks förbundsekonom Hans Boskär förklarar att efter slutförd registrering i deras register kommer en fråga upp om ägaren även vill registrera sin katt hos Jordbruksverket.

– Vi inväntar att SJV ger oss möjligheten att automatiskt föra över katter från vårt register till SJV:s register.

Årsskiftet 2024/2025 fanns 538 915 katter i Sveraks register. 11 000 fler än i SJV:s.

– Vi har hållit på under längre tid. Tidigare hade vi marknadsföring och fick in 50 000 registreringar per år, ungefär detsamma som Svenska Kennelklubbens djur.id-register fick, säger Boskär.

Just nu finns enligt Agrias Novusundersökning drygt 1,6 miljoner katter i Sverige.

– En av orsakerna till att det är så få som är registrerade i SJV är att de inte är tillräckligt offensiva i sin information till allmänheten och kattägarna i synnerhet, säger Hans Boskär.

I vår slår SJV samman sitt katt- och hundregister. Då kommer en stor informationskampanj, säger Anders Elfström.

Varje dag registreras cirka 300 katter i SJV:s register. Under de två första veckorna 2023 registrerades fler katter än under hela 2024, då 116 723 katter registrerades. Oroande med det långsamma tempot, anser flera djurskyddsföreningar och -organisationer.

– Fler kattägare borde vara måna om att kunna få tillbaka sin katt om den skulle råka komma på villovägar. En bättre och billigare försäkring för detta än id-märkning och registrering finns inte!

"Fler kattägare borde vara måna om att kunna få tillbaka sin katt om den råkar på villovägar."
– Åsa Hagelstedt

Jenny Andersson var först i Sverige med att registrera sin katt Ronja i Jordbruksverkets register.

Det säger Åsa Hagelstedt, generalsekretäre hos Djurskyddet Sverige.

– Nu måste djurskyddsorganisationer, myndigheter, veterinärer, kattmatproducenter och alla andra som kommer i kontakt med kattägare anstränga oss ännu mer för att nå ut med informationen om att det numera är lag på att märka och registrera sin katt. Länsstyrelserna måste också börja använda lagen för att visa människor att den inte bara är en pappersprodukt. Låt personer som underlåter att märka sin katt få föreläggande med vite. Överlåt omärkta katter direkt till katthem. Den som inte har märkt och registrerat sin katt har förlorat rätten att få tillbaka den om den springer bort, anser jag! säger Åsa Hagelstedt.

Sedan lagen om obligatorisk id-märkning och registrering av katter trädde i kraft 2023 har endast tre länsstyrelser, Halland, Gävleborg och Jönköping, beslutat om föreläggande till kattägare som inte registrerat sina katter.

Länsstyrelserna i Halland och Gävleborg gav en respektive två kattägare, som de gjorde kontroll hos efter anmälningar om djurskyddsproblem rörande bland annat ett

stort antal vanvårdade katter, förelägganden under första halvåret 2024 att id-märka och registrera samtliga sina katter.

Länsstyrelsen i Jönköping beslutade om två förelägganden i slutet av 2024. I det ena fallet har ägaren kommit igång med id-märkningen och registreringen av sina katter. I det andra hade ägaren inte registrerat sina katter inom angiven tid och en underrättelse skickades ut om ett möjligt ännu högre vitesbelopp än de 1 000 kronor per katt som först beslutades. Ägaren hade möjlighet att yttra sig över denna underrättelse fram till den 18 februari. I skrivande stund har inget yttrande inkommit.

Vi frågar djurskyddshandläggaren Theres Wiberg vid Länsstyrelsen i Jönköpings län om de har en rutin att alltid kontrollera att katterna är registrerade vid anmälningsärenden. Svaret blir nej.

– För att det skulle vara genomförbart hade Länsstyrelsens djurskyddsenhet behövt större finansiering och mer resurser. Vi ser positivt på denna nya lagstiftning och har en fortsatt förhoppning att det ska öka kattens status och minska antalet

herrelösa katter på sikt, svarar hon och fortsätter:

– Förändringar kan ta tid innan de helt fått fäste bland allmänheten. Något vi ibland stöter på är en missinformation om att katter som endast hålls inomhus inte behöver registreras. Det kan även finnas ett visst motstånd för dem med större antal katter då id-märkning kan bli en större ekonomisk belastning.

Jordbruksverket ser det som ett långsiktigt arbete.

– Målgruppen är stor så det blir svårt att nå ut till alla på en gång. Men vi har ett successivt arbete där vi kommunicerar med olika grupper, säger Anders Elfström.

Sista ordet går till den första ägaren i kattregistret.

– Det är väldigt ledsamt att så många inte tar sitt ansvar som kattägare. Det är ju för katternas skull vi registrerar dem. Jag vet inte om det handlar om myten att veterinären som chippar katten också skulle registrera den eller om en del inte tror att de behöver registrera sin innefatt. Men även innefatt kan smita ut, säger Jenny Andersson. ✕